

Nový život na lhotecké návsi 2008

Slavnost kříže

V loňském roce vznikla pěkná tradice v obci Lhota: oslavit lhoteckou pouť na nově zkrášeném prostoru návsi. Život se na ni opravdu vrátil. Ať už na přiléhající nově zbudované dětské hřiště nebo na příjemné venkovní posezení v restauraci U Splavu.

Letos se tedy už podruhé a snad ještě slavnostněji sejdeme na návsi ve Lhotě

v neděli 7. září 2008 ve 13 hodin,

abychom společně strávili odpoledne s tímto programem:

Lhotecká pouť 2008 - Slavnost kříže

13.00	Řemeslnický jarmárek
13.00 - 14.00	Seminář Školy obnovy křivoklátského venkova: Jak se dělá muzeum - PhDr. Ladislav Čepička
14.00	Dechové kvarteto pana Kopty Nástup ostrostřelců Zahájení slavnosti kříže - úvodní slovo J.M. Jiří Kopejsko O.Cr., velmistr Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou v Praze a P. Jaroslav Ptáček, O. Cr. , děkan v Unhošti
15.00	Vernisáž výstavy Vladimíra Pechara. Křivoklátská hudci
16.0	Putující královská divadelní společnost ORFEUS: Pohádka o Kulfáčkovi, potměšilém skřetu z Valašských hor
17.00	Hudební skupina Třetí dech

Tak jsme dokočovali.

Dlouhá léta jsme s chutí kočovali. V létě. Všude, kde se dalo: na hradech, zámcích, v kempech, dětských táborech, na jarmarcích, posvíceních, po dědinách, na jejich návších, kde se nám zalíbilo obzvláště.

Postupem času odpadalo jedno za druhým: kempy začaly být poloprázdné, protože se začalo jezdit do ciziny, ti chudší do Chorvatska, bohatí na Kanáry, táborů podstatně ubylo - podnikatelům se nevyplatilo pokračovat v tradicích táborů ROH (a nebyla to zrovna špatné tábory, záleželo na těch, co je vedli), skautské jsou mrňavé a neuhradilo by nám to ani benzin, pionýrské taky skoro vyhynuly, naše spřátelené hradní kastelány postihla pro jejich znalosti problematiky a podivných praktik nadřízených složek nevěle a byli odstraněni podnikatelsky založenými kariéristy, zájem na dědinách prudce poklesl, a taky děti se změnily: staly se stále oprsklejšími a cyničtějšími, dalo by se říci, že i sprostými nevychovanými.

Jeden příklad za všechny:

Dětský tábor u Trhové Kamenice. Přijeli jsme tam zahrát (bývala to dobrá štace, ale záleželo na tom, odkud byli v tom kterém roce a měsíci osadníci) naši Sněhurku. Už krátce po příjezdu, když jsme stavěli kulisy, jsme byli udiveni obrovským přehledem a znalostmi všech sprostých slov, jimiž vládne český argot, včetně těch anatomických, kterým vládly desetileté děti, hrající opodál fotbal. Pak, s velkorysostí sobě vlastní, přešel náš principál ne zrovna ušlechtilou zmínku o své osobě (ten starý dědek nám tady bude hrát pohádku?), pronesenou za přítomnosti pana vedoucího. Ale když hned po začátku produkce ocenili půvab principálovy dcery, hrající Sněhurku, slovy: „Ta má kozy!“, přerušil principál představení a učinil proslov. Došlo i k debatě s vrchním náčelníkem těchto vejlupeků, v níž nám na principálovu výtku, že se dětičky projevují jako hulváti, bylo řečeno, že je my máme vychovávat. Méně zdvořile se principál domníval, že my jsme tady od toho, abychom jim zahráli divadlo a od vychovávání že jsou tady snad oni, tj. slečny a páni vedoucí. Nedohodli jsme se do té míry, že principál, pohrdnuv honorářem, představení ukončil s odůvodněním, že jsme svobodní umělci, hrajeme tomu, komu hrát chceme a odjeli jsme. Letos, kdy jsme jeli okolo na Veselokopecský jarmark, byl tábor prázdný. Aspoň to.

A tak jsme toho kočování, kterému jsme říkali putování, nechali a zůstali věrni jen několika štacím: skanzenu na Veselém Kopci s jeho jarmarkem (úplně jiná sorta diváků: rodiče s dětmi, skvělé publikum!), Krakovci (to je hrad a kastelána nikdo zatím nezlikvidoval, i když je dobrý), a také jsme si něco slibovali z dědin ve Středočeském kraji, kde v blízkém okolí Prahy začalo fungovat občanské sdružení, které si dalo do programu obnovu sousedského života na vsi.

Jednou z těchto štací se stala už loni malá vesnička Pecínov, kousek od Nového Strašecí. Tady se daří záslužné činnosti onoho Regionálního sdružení pro obnovu Křivoklátska. Přijeli jsme tam s naším Kulfáčkem (to je prosím naše světoznámá, tisíckrát odehraná pohádka!) o Vánocích a na Velikonoce. A octlí jsme se na jiném světě. To bylo přesně to, o čem jsme snili: hospodský sál plný dětí s rodiči, po stranách pár pultíků s výrobky místních prodejců (nebo z blízkého okolí), hrnčičí, vytáčeující pěkné krajáče, žáci ze základní umělecké školy přispěli svými uměleckými pokusy z keramiky a vyzdobili přávě jevišátko (pódium pro muzikanty) krásnými obrázky na baličáku, prodávaly se kytky v květináčích a jiné jakési drobnosti. A všichni se usmívali, a jak se praví v naší pohádce –

neplivali kolem sebe, neházeli vajgly na zem, ba dokonce si i dávali přednost ve dveřích. Skvěle jsme si rozuměli. A potlesk byl, jako bychom byli spolek televizních moderátorů. Někteří zůstali i na opakování naší pohádky o dvě hodiny později.

Zlákání touto zkušeností těšili jsme se i na vystoupení ve Lhotě. Ta je kousek od Unhoště, u Bratronic. Slavnost Kříže, uváděnou v rámci akce Nový život na lhotecké návsi 2008 jsme zpropagovali na svých internetových stránkách i s uvedením trasy Praha – Lhota a těšili se, protože i zde mělo na akci podíl ono Sdružení. Abychom nebyli unaveni, odřekli jsme posvícení na Veselém Kopci, kde už tradičně bývá nádherně. A v neděli jsme vyrazili směr Lhota.

Pochmurné počasí se nám moc nelíbilo, ale nakonec zůstalo v normě i po příjezdu na místo činu. Poněkud udiveně jsme zírali na pouťové atrakce na staré návsi, kde v podivuhodném mišmaši se mísily pěkné staré houpačky se skákacím nafukovacím hradem a podivnou atrakcí s kolotočovou konstrukcí, kde místo sedaček byla mezi jeho rameny uvázána lana ze silné gumy, takže to vytvářelo dojem husitského praku, kde na jakémsi sedle byl umístěn namísto koule chasník či dívka. Kolem dokola pod těmito praky byla instalována jakási trampolína a od ní se tito zájemci odráželi a skákali tak jako jojo nahoru a dolů. Zvláště se tu vyjímal chlapeček, který nebyl poučen, že se má rukama přidržovat těch lan, a vznášel se bezradně prostorem jako leklá ryba, občas se odrazil a zase plachtil dál ve vodorovné poloze. Nakonec ho sundali. Na prodejci balónků dokumentoval principál platnost své zásady, že realismus je, s prominutím, prase, neb balónky, původně pestrých barev a jen tak, jsou v současné době pomalovávány očičkama, pusinkou a nosíkem, aby se podobaly něčemu konkrétnímu a nebyly jen tak, pokud nejsou přetvořeny na obludné hnusné berušky a medvídky, či dokonce tvarovány ještě idiotštěji na letadla a obdobné výsostně poetické předměty. A ještě tam byla autíčka. Klasická, nezprasená. To vše nás už mohlo varovat. Nevarovalo. I když poněkud divné bylo, že nás nikdo nepřivítal. Ještě že tam byla Marie Šindelková, co v tom Sdružení (ale ne místním!) dělá dobrou duši všeho dobrého.

Hlavní akce se odehrávala na nové, betonovými kachlemi vydlážděné návsi. Tam bylo pár stánků (i řezbáři, co utekli novému kastelánovi z Křivoklátu) a hlavně mše pod širou oblohou u příležitosti přibití zbytků starého kříže z místní aleje (tam dali nový) na zrestaurovanou stodolu, za účasti velmistra Křížovníků s červenou hvězdou a pana děkana z Unhoště. Spoluúčinkovali trumpetisti, kteří byli skvělí. Skvělí byli i za rakousko-uherské policajty převlečení občané, o kterých jsme si mysleli, že jsou to místní strejci, ale byli odjinud, z jakéhosi rakovnického spolku, a takhle objíždějí okolní štace na objednávku a za honorář. Na závěr mše nabili pušky a stříleli do vzduchu. Bylo to krásné pro oko i pro uši.

„Držet krok sice neuměli, vystupování nevojenské, povelová technika jejich feldmaršála zcela diletantská, ale fešáci to byli, to se musí nechat,” zhodnotil jejich vystoupení kritickým okem principál, „ale když už jsme tady, mohl jsem zaskočit, to by koukali jak má velet generál. Nu což.” A pokračoval: „Jak jen ale mohli takoví fešáci uniknout pozornosti ministerstva vojenství, když přitom současný ministr je výrazně ženského pohlaví s muzikálními sklony!” pokračoval principál ve své meditaci, „Klidně bych je začlenil. S takovýmto obveselením by jistě uspěli u našich žoldáků v zahraničí, v Íráku, v Afganistánu nebo i jinde, kde to smrdí naftou a špatnou náladou.”

Po téhle parádě následovala vernisáž výstavy Jana Sodomy, kdesi jinde, a my chystali dekorace.

A pak jsme začali.

Pořadatel nikde žádný. Tak jsme si postavili židle pro publikum sami, s výpomocí paní Šindelkové, která byla 14 dní po operaci kyčle jako pan prezident. I když principál protestoval, to že není povinností umělců a rekonvalescentů a jejich rodinných příslušníků. Lid se na pohádku příliš nehrnul. Principálová šla vyvolávat k těm kolotočům, kde o žádném divadle nikdo nic nevěděl a přivedla kolem patnácti diváků. Předpokládali jsme, že se přijdou podívat i ti, co seděli před hospodou pod slunečníky, byť slunko nesvítilo, a popíjeli a hodovali na oslavu přibití zbytků toho kříže. Ti ale trvali na svém a dřepěli na zadku i se svými dětmi. Že by se snad přišel podívat někdo ze zdejší vrchnosti, to nás ani nenapadlo: když jsme šli do hospody na záchod, uzřeli jsme všechny místní papaláše, v čele s panáčkem, který choval na klíně svého pejska-trpaslíka, sedět v dobré pohodě. kolem tabule se svíčkami, jídlem a pitím. Byli jsme rádi, že nemusíme hrát u hřbitova a byli jsme potichu.

A tak jsme začali hrát pro těch, mezitím už dvacet diváků (na našeho nového pana krále se přijeli podívat jeho kolegové z práce). Principál předtím požádal, aby v hospodě zarazili větrák, který ústil směrem k nám a rachotil, jak jen to větrák umí, a začal. Úvodní řeč, pravda, poněkud zkrátil, protože ta je založena vždycky na jeho dobré náladě. Ale kdo ho nezná, nic nepoznal. Začal už dokonce sám děj, když se větrák znovu rozhrčel. Principál ztuhnul a slova mu naštěstí aspoň na začátku zamrzla na rtech. Vzchopil se k celkem slušně vyslovenému přání, aby ho hospodský zarazil. Dcera Lucie odešla tedy do hospody. Vrátila se slovy, že hospodský řekl, že ho nevypne, protože má hospodu plnou hostů. Přítomná Mařenka Šindelková byla na infarkt, neboť principála zažila ve svém životě už mnohokrát. A nemýlila se. To už bylo na něj trochu moc, když jindy stačí i málo. Neboť, jak se později sám vyjádřil, dostalo se mu tak té největší potupy za celá ta léta našeho kočování. Pronesl celkem krátký proslov ke kvalitě zdejšího sousedského soužití, omluvil se obecnostem a dal rozkaz balit. Sám začal scénu i likvidovat. Naštěstí větrák zmlkl. Rozpačitý principál zaváhal a nakonec, s velkým přemáháním, svolil pokračovat, nerad, protože z práce, kterou má rád, se mu takto stala dřina.

Dohráli jsme, někteří diváci i zatleskali, sbalili jsme kulisy a mazali honem pryč. Pochopitelně, že žádný pořadatel se s námi nerozloučil.

A pak jsme poseděli před horní hospodou, do té nové se jít nedalo, ani kdyby všechno proběhlo tak jak se sluší a patří, protože vypadala jako hala na Wilsoňáku, bez chuti a bez zápachu, naprosto bezpohlavně, tak, jak si dnešní venkované představují hospodu ve městě. Dali jsme si tlačenu a pivo, pan král matjesy, Mařenka Šindelková s rodinou přijela za námi a tak jsme seděli a kroutili hlavami.

Cestou domů už principál zase vtipkoval až to všem šlo na nervy. Takhle se on dostává ze svých depresí, jež ho napadají, když přemýšlí o smyslu své práce. A svého života.

vr - haf